

Hilde L. Høksnes, Kristin Schjønsby Kværnø og Åsfrid Vågslid Haga

Finansforetaksloven

Lovkommentar

 Denne utgivelsen finnes også på www.juridika.no

Finansforetaksloven

Hilde L. Høksnes, Kristin Schjønsby Kværnø og Åsfrid Vågslid Haga

Finansforetaksloven

Lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern

Lovkommentar

Universitetsforlaget

© Universitetsforlaget 2022

ISBN 978-82-15-03574-1

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med rettighetshaverne er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov eller tillatt gjennom avtale med Kopinor, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Utnyttelse i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning og kan straffes med bøter eller fengsel.

Henvendelser om denne utgivelsen kan rettes til:

Universitetsforlaget AS
Postboks 508 Sentrum
0105 Oslo

www.universitetsforlaget.no

Omslagsdesign: ANTI / Erik Johan Worsøe Eriksen

Omslag: Universitetsforlaget

Sats: ottaBOK

Trykk og innbinding: Livonia Print AS, Latvia

Boken er satt med: Times LT Std 10/12

Papir: 80 g Arctic Matt 1,0



Forord

Finansforetaksloven ble vedtatt 10. april 2015 og trådte i kraft 1. januar 2016. Loven inneholder det offentligrettslige rammeverket for reguleringen av finansforetak, finanskonsern og samarbeidende grupper. Finansforetaksloven er en samordning og modernisering av den tidligere institusjonsspesifikke lovgivningen på finansmarkedsområdet. Loven har blant annet regler om konsesjon, foretaksrettslige regler, virksomhetsregler, kapital- og soliditetskrav, regler om sikringsordninger for bank og forsikring samt om krisehåndtering og offentlig administrasjon av finansforetak.

Finansforetaksloven gjennomfører en rekke EØS-relevante direktiver på finansmarkedsområdet, og det er gitt utfyllende bestemmelser til loven i forskrifter og i EU/EØS-forordninger som er gjort gjeldende direkte som norsk forskrift.

Hver enkelt bestemmelse i finansforetaksloven er kommentert i boken, og det er gitt henvisninger til relevante lovforarbeider under hver enkelt bestemmelse. Bestemmelser i forskrifter, herunder EU/EØS-forordninger som er gjort gjeldende direkte som norsk forskrift, er også i noen grad omtalt der det er relevant. I tillegg er andre kilder, slik som Finanstilsynets rundskriv og forvaltningspraksis, omtalt der det er relevant. Til alle kapitlene i loven, og til mange av avsnittene og paragrafene, er det gitt en generell innledning som setter lovbestemmelsene inn i en bredere rettslig sammenheng.

Boken er skrevet med tanke på å være et hjelpemiddel for jurister, advokater, revisorer, økonomer og andre som arbeider i eller med finansforetak og med finansregulatoriske spørsmål. Den vil også kunne være nyttig for domstoler og offentlig forvaltning.

Boken er à jour med endringer i finansforetakslovgivningen som er trådt i kraft per 1. august 2021. Under relevante kapitler er det gitt en kort omtale av vesentlige endringer i finansforetakslovgivningen som er vedtatt, men ikke trådt i kraft, per 1. august 2021.

Regelverket for finansforetak er omfattende og stadig gjenstand for endringer, ikke minst som følge av gjennomføring av EU/EØS-regler i norsk rett. Leseren bør derfor ta høyde for at det kan ha vært etterfølgende endringer i det regelverket som er kommentert i boken.

I den grad det i boken gis uttrykk for tolkninger eller vurderinger av regelverket, er dette forfatterens egne tolkninger og vurderinger.

Hilde L. Høksnes vil takke kollegaer i Advokatfirmaet Selmer AS for gode innspill og nyttige diskusjoner om relevante problemstillinger knyttet til hennes arbeid med boken.

Kristin Schjøsby Kværnø vil takke Ida, Anna og Bendik, for at de har vært så tålmodige når kvelder, helger og ferier har blitt benyttet til skriving av boken.

Åsfrid Vågslid Haga vil takke Jenny, Tord og Tor-Ståle for at de har vært så tålmodige når kvelder, helger og ferier har blitt benyttet til skriving av boken.

Oslo, 13. august 2021

Hilde L. Høksnes, Kristin Schjøsby Kværnø og Åsfrid Vågslid Haga

Innledning

Finansforetaksloven inneholder det offentligrettslige rammeverket for reguleringen av finansforetak, finanskonsern og samarbeidende grupper.

Finansforetak er bank, kredittforetak, finansieringsforetak, forsikringsforetak, pensjonsforetak og holdingforetak i finanskonsern. Som finansforetak regnes også foretak som er gitt tillatelse til å drive virksomhet som betalingsforetak eller e-pengeforetak, når ikke annet følger av bestemmelse gitt i eller i medhold av loven.

Som finanskonsern regnes et konsern der minst ett foretak som ikke er morselskapet, er et finansforetak. Som finanskonsern regnes også konserngruppe som er etablert ved samarbeidsavtale mellom gjensidige forsikringsforetak eller mellom sparebank og gjensidig forsikringsforetak om at foretakene skal ha et felles styre og i tilfelle andre felles foretaksorganer. Et samarbeid mellom finansforetak på ett eller flere avgrensede virksomhetsområder som er organisert innenfor ett eller flere finansforetak hvor finansforetakene direkte eller indirekte til sammen har mer enn 50 prosent av eierinteressene, utgjør en samarbeidende gruppe.

Andre deler av finanssektoren er regulert i blant annet verdipapirhandeloven, verdipapirfondloven, eiendomsmeglingsloven og regnskapsførerloven.

Formålet med finansforetaksloven er å bidra til finansiell stabilitet, herunder at finansforetak virker på en hensiktsmessig og betryggende måte. Med finansiell stabilitet menes at det finansielle systemet er robust nok til å motta og utbetale innskudd og andre tilbakebetalingspliktige midler fra allmennheten, formidle finansiering, utføre betalinger og omfordele risiko på en tilfredsstillende måte. Det vises til omtale av formålsbestemmelsen i Prop. 96 L (2012–2013) side 22 flg.:

«Finansielle markeder spiller en svært viktig rolle i moderne økonomier. En velfungerende og solid finansnæring er avgjørende for stabiliteten og vekstevnen i norsk økonomi. Betalingssystemene må fungere, sparepengene må være trygge i banken, og lån må være tilgjengelig for de som trenger det og har økonomisk betjeningsevne. Historien har vist at økonomiske tilbakeslag kan ha rot i problemer i finansielle markeder. Slike tilbakeslag gir ofte dype og langvarige utslag. Å forebygge og unngå finanskriser har derfor stor betydning for arbeidsledigheten og realøkonomien for øvrig, samt for å motvirke tap for bedrifter og kunder.»

Finansforetaksloven ble vedtatt 10. april 2015 og trådte i kraft 1. januar 2016. Utkast til ny samlet finanslovgivning ble lagt frem av Banklovkommisjonen i NOU 2011: 8 Ny finanslovgivning, og fulgt opp i Prop. 125 L (2013–2014) Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven) og Innst. 165 L (2014–2015). Fra Prop. 125 L (2013–2017) side 7 siteres:

«Finansdepartementet legger i denne proposisjonen frem forslag til en ny samlet lov om finansforetak og finanskonsern. Forslaget bygger på Banklovkommisjonens utredning NOU 2011: 8, Finanstilsynets høringsnotat 10. oktober 2011 med utkast til lovregler som gjennomfører CRD

IV-regelverket, Finanstilsynets høringsnotat 12. august 2011 med utkast til lovregler som gjennomfører Solvens II-regelverket, samt innspill fra høringsinstansene. Banklovkommisjonen har i sin utredning nr. 24, NOU 2011: 8 bygget videre på lovutkast fra tidligere utredninger og nyere lovvedtak samt utkast til gjennomføring av nytt EU og EØS-regelverk, og resultatet er et modernisert, ajourført og samordnet utkast til ny samlet lov om finansforetak og finanskonsern.

Lovforslaget som departementet her legger frem innebærer i hovedsak en systematisering og videreføring av gjeldende materielle rettsregler i tråd med Banklovkommisjonens utkast.»

I NOU 2016: 23 Innskuddsgaranti og krisehåndtering i banksektoren ble det lagt frem utkast til nye kapitler 19 og 20. Utkastet ble fulgt opp i Prop. 159 L (2016–2017) Lov om Bankenes sikringsfond og lov om endringer i finansforetaksloven mv. (innskuddsgaranti og krisehåndtering av banker) og Innst. 137 (2017–2018).

De øvrige utredningene som utgjør forarbeidene til loven, er omtalt nedenfor i avsnittet om rettskildene.

Lovgivningen på finansområdet var frem til finansforetakslovens ikrafttredelse i hovedsak institusjonsspesifikk. Det var egne lover for henholdsvis forretningsbanker, sparebanker og forsikringsforetak, mens regler for finansieringsforetak, betalingsforetak og e-pengeforetak var gitt i finansieringsvirksomhetsloven. Sistnevnte lov hadde også særlige regler for sparebanker, samt en del fellesregler. Finansieringsvirksomhetsloven gjaldt også for finanskonsern. Finansforetaksloven erstattet sparebankloven (1961), forretningsbankloven (1961), finansieringsvirksomhetsloven (1988) og banksikringsloven (1996), samt deler av forsikringsvirksomhetsloven (2005). Fra Prop. 125 L (2013–2014) side 8 siteres:

«Gjeldende lovgivning på finansområdet er blitt til over en periode på ca. 50 år. Hovedelementene i gjeldende rett er sparebankloven og forretningsbankloven fra 1961, finansieringsvirksomhetsloven fra 1988, banksikringsloven fra 1996 og forsikringsvirksomhetsloven fra 2005. Særlig de siste 20 årene har det vært en kontinuerlig utvidelse av finansregelverket, i stor grad basert på utviklingen av krav til nasjonalt regelverk gjennom nye EU-rettsakter som er tatt inn i EØS-avtalen. Et viktig formål med lovforslaget er å gjøre sentrale deler av lovgivningen på finansområdet mer oversiktlig og brukervennlig for finansforetakene og for offentlige myndigheter.»

Videre siteres fra *op.cit.* side 20:

«Selv om banker og forsikringsforetak driver svært forskjelligartet virksomhet, er det også store likheter mellom foretakstypene og hvordan denne virksomheten er regulert i dag. De hensynene som reguleringene skal ivareta er i mange tilfeller sammenfallende. Banker og forsikringsforetak inngår også ofte i samme finanskonsern. Dette tilsier en samlet regulering. En samlet regulering av banker og forsikringsforetak vil til en viss grad måtte innebære at enkelte bestemmelser vil få en annen lovteknisk utforming i den nye loven sammenlignet med gjeldende rett i de tilfellene der det er forskjellig lovteknisk utforming i de gjeldende institusjonsspesifikke lovene.»

Ved ikrafttredelsen av finansforetaksloven var forskriftsverket på finansmarksområdet svært omfattende. Forskriftene var gitt i medhold av sparebankloven, forretningsbankloven, finansieringsvirksomhetsloven, banksikringsloven samt forsikringsvirksomhetsloven. Forskrifter som var gitt i medhold av lovbestemmelser som ble opphevet, skulle videreføres inntil noe annet ble bestemt. Finansdepartementet fastsatte den 9. desember 2016 en samleforskrift til finansforetaksloven (finansforetaksforskriften), som erstattet om

lag 50 av de dagjeldende forskriftene. Finansdepartementet fastsatte samtidig også forskrift om endring i forskrift til forsikringsvirksomhetsloven (livsforsikring mv.) og en samle-forskrift for pensjonsforetak. Forskriftene trådte i kraft 1. januar 2017.

For banker er det gitt utfyllende regler i CRR/CRD IV-forskriften, mens for forsikringsforetak er det gitt utfyllende regler til finansforetaksloven gjennom Solvens II-forskriften. Disse forskriftene har blant annet regler om soliditet, likviditet, styring og kontroll mv.

Finansforetaksloven inneholder over 350 paragrafer og er i grove trekk bygd opp i følgende deler:

- Formål og virkeområde. Kapittel 1
- Konesjonssystemet. Kapittel 2 til 6
- Foretaksrettslige regler. Kapittel 7 til 12
- Virksomhetsregler. Kapittel 13 til 16
- Konsernregler. Kapittel 17 og 18
- Sikringsordninger. Krisehåndtering. Offentlig administrasjon. Kapittel 19 til 21
- Straff og sanksjoner. Kapittel 22
- Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser. Kapittel 23

Det er krav om konsesjon for å drive virksomhet som finansforetak, og finansforetak har enerett til å drive visse typer virksomhet. Loven har utførlige bestemmelser om de ulike typer av konsesjoner som kan meddeles finansforetak, og bestemmelsene angir hvilke former for finansieringsvirksomhet og annen finansiell virksomhet som den enkelte type konsesjon gir adgang til å drive. I tillegg til at det er krav om tillatelse til å etablere finansforetak, er det i henhold til loven også krav om tillatelse ved en rekke endringer som kapitalendringer, vedtektsendringer, strukturendringer som fisjon og fusjon, virksomhetsoverdragelser mv.

Finansforetak som er organisert som aksje- eller allmennaksjeselskap, er også regulert av henholdsvis aksjeloven eller allmennaksjeloven. For finansforetak som ikke er organisert etter aksjelovgivningen, inneholder loven bestemmelser som til sammen gir store deler av allmennaksjeloven tilsvarende anvendelse. Denne foretaksrettslige reguleringen skal blant annet sikre at alle finansforetak har mest mulig like rammebetingelser uavhengig av organisasjonsform, jf. NOU 2011: 8 Bind B side 737. Det vises til omtale nedenfor.

Virksomheten i finansforetakene er videre særskilt regulert, herunder gjelder det krav til hvordan virksomheten skal utføres, og det er begrensninger på hvilken virksomhet finansforetak kan drive med i tillegg til den virksomheten det har fått tillatelse til. Virksomhetsreglene inneholder også minstekrav til kapital og likviditet.

Konsernreglene har bestemmelser om etableringen og organiseringen av finanskonsern, samt regler for samarbeid utenfor konsernforhold. I tillegg har loven alminnelige og overordnede regler for den samlede virksomheten i et finanskonsern.

Den delen av loven som omhandler sikringsordninger, har regler om innskuddsgarantiordningen for banker og garantiordningen for skadeforsikring, samt regler om krisehåndtering og regler om offentlig administrasjon.

Finanstilsynet fører tilsyn med finansforetakene i henhold til finanstillitsloven. Tilsynet skal se til at finansforetakene virker på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov samt med den hensikt som ligger til grunn for foretakenes opprettelse, dens formål og vedtekter.

Myndigheten til å meddele tillatelser, godkjenninger eller samtykke i henhold til bestemmelsene i loven tilligger i hovedsak Finansdepartementet. Det er også enkelte bestemmelser

i finansforetaksloven med tilhørende forskrifter som gir Finanstilsynet myndighet. Finansdepartementets myndighet er i stor grad delegert til Finanstilsynet, med forbehold for saker som er viktige eller prinsipielle. Det vises til Finansdepartementets brev 21. desember 2015 om delegasjon av departementets myndighet til å treffe enkeltvedtak etter bestemmelser i finansforetaksloven til Finanstilsynet. Fra brevet siteres:

«Delegasjon av myndighet gjelder ikke for saker av viktighet og/eller prinsipiell karakter, herunder også dersom saken reiser enkeltspørsmål av viktighet og/eller prinsipiell karakter. Ved tvil om saken er av viktighet og/eller prinsipiell karakter skal Finanstilsynet forelegge saken for Finansdepartementet. Det presiseres at saker av viktighet og/eller prinsipiell karakter skal oversendes departementet for avgjørelse etter saksforberedelse. Delegasjon av myndighet gjelder heller ikke myndighet til å fatte vedtak som gjelder institusjoner av særlig betydning.»

I forskrift om delegering av departementets myndighet etter finansforetaksloven til Finanstilsynet angis bestemmelser som er delegert. Forskrift om delegering av kompetanse til Finanstilsynet til å gjennomføre kommisjonsdelegerte rettsakter (nivå 2-regelverk) inntatt i, eller forventet inntatt i, EØS-avtalen vedlegg IX angir også enkelte bestemmelser som er delegert.

Finansforetakene er underlagt en rekke lover i tillegg til finansforetaksloven, herunder hvitvaskingsloven, finansavtaleloven og forsikringsavtaleloven. Forsikringsforetak og pensjonsforetak er underlagt særlige virksomhetsregler i forsikringsvirksomhetsloven.

Rettskildene

Regelverket for finansforetakene har i hovedsak sitt grunnlag i en rekke direktiver og forordninger på finansmarkedsområdet. De mest sentrale direktivene er direktiv 2013/36/EU (CRD IV), direktiv 2009/138/EU (Solvens II-direktivet), direktiv 2016/2341/EU (IORP-direktivet), direktiv 2015/2366/EU (PSD2), direktiv 2009/110/EU (e-pengedirektivet) samt direktiv 2014/59/EU (BRRD) og direktiv 2014/49/EU (innskuddsgarantidirektivet). Det er en rekke forordninger som utfyller flere av disse direktivene. I lovkommentaren omtales disse forordningene i den grad det er hensiktsmessig for å redegjøre nærmere for innholdet i de overordnede reglene i loven. Sentrale forordninger er blant annet forordning (EU) nr. 575/2013 (CRR) og delegert kommisjonsforordning (EU) 2015/35 (Solvens II-forordningen). EU-regelverket er i stadig endring.

Finansforetaksloven regulerer i hovedsak de overordnede regler og prinsipper på finansmarkedsområdet, mens det er gitt forskriftshjemler for gjennomføring av detaljerte og tekniske regler. En vesentlig del av regelverket på finansmarkedsområdet er fastsatt i forskrift, herunder gjelder en rekke forordninger som norsk forskrift. Sentrale forskrifter er finansforetaksforskriften, forskrift om utfyllende regler til finansforetaksloven kapittel 20, CRR/CRD IV-forskriften og Solvens II-forskriften.

Ved utformingen av finansforetaksloven ble det lagt vekt på at hovedlinjene i den offentligrettslige reguleringen på finansområdet burde forankres i lov, mens detaljerte og tekniske regler, samt regler som forutsettes å endres ofte, burde fastsettes i forskrift. Dette beskrives på følgende måte i NOU 2011: 8 Bind B side 582:

«Behovet for forskrifter vil være markert, særlig på områder hvor det er behov for regler med høy detaljeringsgrad eller hvor en må vente at det fra tid til annen vil være behov for å tilpasse regel-

verket til utviklingen, herunder den internasjonale utvikling. Ved gjennomføringen av EU/EØS direktiver på finansområdet må det ved fordeling og valg mellom lov og forskrift også legges vekt på at det i lov- og forskriftsverket skal fremgå at EU/EØS regelverket er gjennomført i norsk rett [...]. Regelverket om minstekrav til finansforetakenes ansvarlige kapital og beregningen av kapitalkravene omfatter områder hvor det er behov for detaljerte regler fastsatt ved forskrift. Lovutkastet kapittel 14 om kapital og soliditetskrav er derfor utformet med sikte på at hovedlinjene og hovedelementene i soliditetssikringssystemet på de sentrale finansområder skal fremgå av lovgivningen. Lovbestemmelsene forutsetter samtidig at de nærmere regler om beregningen av ansvarlig kapital og beregningen av minstekrav til ansvarlig kapital fortsatt skal fremgå av et meget omfangsrikt forskriftsverk, noe som har sammenheng med at det her dreier seg om gjennomføring av regelverkene i EU/EØS direktivene på disse områdene, og at det her – i takt med den internasjonale utviklingen – vil foreligge behov for fortløpende oppdatering uten lovendring.»

Forarbeidene til loven er NOU 2011: 8 Ny finanslovgivning, Prop. 125 L (2013–2014) Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven) og Innst. 165 L (2014–2015), samt NOU 2016: 23 Innskuddsgaranti og krisehåndtering i banksektoren, der det ble lagt frem utkast til nye kapitler 19 og 20. Utkastet ble fulgt opp i Prop. 159 L (2016–2017) Lov om Bankenes sikringsfond og lov om endringer i finansforetaksloven mv. (innskuddsgaranti og krisehåndtering av banker) og Innst. 137 (2017–2018).

De første delene av arbeidet med ny finanslovgivning ble lagt frem av Banklovkommissjonen i utredningene NOU 1995: 25 Sikringsordninger og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner og NOU 1998: 14 Finansforetak m.v. En annen sentral utredning som dannet grunnlaget for gjeldende lov, er NOU 2001: 23 Finansforetakenes virksomhet. Lovutkastet i denne utredningen bygget videre på forslaget i NOU 1998: 14. I NOU 2002: 14 Finansforetakenes virksomhet II, la Banklovkommissjonen frem et konsolidert utkast til ny lov om finansforetak som sammenstilte lovutkastene i NOU 1998: 14 og NOU 2001: 23. I tillegg ble også lovutkastene i NOU 2008: 13 Eierkontroll i finansinstitusjoner og NOU 2009: 2 Kapital og organisasjonsformer i sparebanksektoren utformet slik at de skulle passe inn i utkastet til ny lov om finansforetak. Banklovkommissjonen har også lagt frem andre sentrale utredninger om finansforetak, blant annet NOU 2004: 24 Pensjonskasselovgivning. Konsolidert forsikringslov, NOU 2006: 17 Kredittforening som konsernspiss og NOU 2008: 20 Skadeforsikringselskapenes virksomhet. For en nærmere omtale av innholdet i utredningene vises det til NOU 2011: Bind A side 171 flg. Utredningene har blitt fulgt opp i ulike proposisjoner.

Det er en del forvaltningspraksis på lovens område, men kun et fåtall dommer. Forvaltningspraksisen knytter seg til Finansdepartementets og Finanstilsynets konsesjonspraksis og tolkninger av lov- og forskriftsverket. Praksisen er dels knyttet til bestemmelser i finansforetaksloven, dels til de tidligere bestemmelser i blant annet finansieringsvirksomhetsloven som i hovedsak er videreført i finansforetaksloven. Lovkommentaren refererer til noen av disse sakene. Det er også praksis fra Finansklagenemnda som kan være relevant for tolkningen av enkelte av lovens bestemmelser.

Det foreligger begrenset med juridisk litteratur på området. Siden loven gir store deler av aksjelovgivningen tilsvarende anvendelse, er det i lovkommentaren referert til litteratur på aksjeselskapsrettens område.

Den europeiske banktilsynsmyndigheten EBA (European Banking Authority) og Den europeiske tilsynsmyndighet for forsikring og tjenestepensjon EIOPA (European Insurance and Occupational Pensions Authority) har gitt en del anbefalinger («guidelines») som kan gi veiledning til deler av loven som gjennomfører EU/EØS-regelverk. For eksempel

EBA's anbefaling «Guidelines on Internal Governance under Directive 2013/36/EU (EBA/GL/2021/05)» datert 2. juli 2021, og EIOPAs anbefaling «Guidelines on System of Governance (EIOPA-BoS-14/253)» datert 14. september 2015. Finanstilsynet bekrefter på sin nettside at slike anbefalinger vil bli fulgt. Bekreftelsen innebærer at Finanstilsynet anser retningslinjen for å være i samsvar med norsk lovgivning som gjennomfører det relevante EU-regelverket. Dette innebærer at Finanstilsynet vil legge vekt på retningslinjens innhold i sin praktisering og håndheving av norske rettsregler på området.

Finanstilsynet har for øvrig utarbeidet en del rundskriv som kan gi veiledning ved tolkning av loven og forskrift og som gir uttrykk for hvordan Finanstilsynet praktiserer reglene.

Foretaksrettslig regulering av finansforetak

Finansforetaksloven kapittel 7 til 12 inneholder regler om finansforetakenes foretaksrettslige forhold. Den foretaksrettslige reguleringen utgjør en viktig del av finansforetakenes rammebetingelser, og skal sikre at alle finansforetak har mest mulig like rammebetingelser uavhengig av organisasjonsform, jf. NOU 2011: 8 Bind B side 737.

De nærmere forhold som reguleres, er følgende:

- Krav til organisasjonsform for de forskjellige typene finansforetak og regler om stiftelse av finansforetak, jf. ffl. kapittel 7
- Regler om generalforsamling og styrings- og kontrollorganene i finansforetak, herunder styre, daglig leder og foretaksforsamling, samt kontrollorganer som internrevisjon, revisor og revisjonsutvalg, jf. ffl. kapittel 8
- Særlige regler for tillitsvalgte og ansatte i finansforetak, herunder regler om verv og deltakelse i annen virksomhet, inhabilitet, taushetsplikt og kreditt til ansatte og tillitsvalgte, jf. ffl. kapittel 9
- Generelle regler om finansforetaks egenkapital, som gjelder alle finansforetak uavhengig av organisasjonsform, samt særlige regler for egenkapitalbevis som er et kapitalinstrument som kan utstedes av sparebanker og andre finansforetak som ikke er organisert etter aksjelovgivningen, jf. ffl. kapittel 10
- Regler om fremmedkapitalen i finansforetak, herunder ansvarlig lån og andre former for innlån, samt særlige regler om obligasjoner med fortrinnsrett, jf. ffl. kapittel 11
- Regler om foretaksendringer i finansforetak, herunder sammenslåing og deling, virksomhetsoverdragelse, avvikling, omdanning til aksje- eller allmennaksjeselskap, etablering av finans- og sparebankstiftelser, samt porteføljeoverdragelse, jf. ffl. kapittel 12

Finansforetaksloven åpner for at alle finansforetak kan organiseres som aksje- eller allmennaksjeselskap, men for enkelte typer finansforetak tillates også andre organisasjonsformer. En bank kan organiseres som sparebank, forsikringsforetak kan organiseres som gjensidig forsikringsforetak, og pensjonsforetak kan organiseres som selveiende institusjon, jf. ffl. §§ 7-1 første ledd og 7-2 første og tredje ledd. Kredittforetak og finansieringsforetak kan organiseres som samvirkeforetak av låntakere, og det kan også gis særskilt tillatelse til andre organisasjonsformer, for eksempel kredittforening, jf. ffl. § 7-3 første ledd. Det vises til kommentarene til ffl. §§ 7-1 til 7-3 for nærmere redegjørelse for de ulike organisasjonsformene.

Finansforetak som er organisert som aksje- eller allmennaksjeselskap, er også regulert av henholdsvis aksjeloven eller allmennaksjeloven. Utgangspunktet er at disse foretakene stiftes

og organiseres etter reglene i aksjelovgivningen, men det er særregler i finansforetaksloven om stiftelse, krav til organer, regler for tillitsvalgte og ansatte, samt kapitalforhold. Loven bygger på prinsippet om finansforetakslovens forrang, og aksjelovgivningen gjelder med mindre annet følger av finansforetaksloven, jf. ffl. § 7-4 første ledd.

Finansforetak organisert som sparebanker, gjensidig forsikringsforetak og pensjonskasser er ikke regulert av andre foretaksrettslige regler enn finansforetaksloven. En samlebetegnelse som benyttes i finansforetaksloven for disse foretakene, er «finansforetak som ikke er organisert som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap». For disse gjelder også bestemmelser i aksjelovgivningen når det er fastsatt i finansforetaksloven eller bestemmelser gitt i medhold av finansforetaksloven, jf. ffl. § 7-4 annet ledd. Finansforetaksloven inneholder mange bestemmelser som til sammen gir store deler av allmennaksjeloven tilsvarende anvendelse for finansforetak som ikke er organisert etter aksjelovgivningen. Dette er en viktig del av den samordning av rammebetingelsene for finansforetak uavhengig av organisasjonsform som var ett av hovedformålene med finansforetaksloven, jf. NOU 2011: 8 Bind B side 743.

For finansforetak som er samvirkeforetak av låntakere, gjelder bestemmelsene i samvirkelova, med mindre annet følger av finansforetaksloven eller bestemmelser gitt i medhold av denne, jf. ffl. § 7-4 tredje ledd. Samvirkeforetak av låntakere omfattes av begrepet «finansforetak som ikke er organisert som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap», og bestemmelsen i ffl. § 7-4 annet ledd vil også være relevant for slike foretak. Dette innebærer at bestemmelser i finansforetaksloven som enten er forutsatt å gjelde for finansforetak generelt eller for finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, vil ha forrang over samvirkelovas regler på det aktuelle området, med mindre det er gjort særskilte unntak, jf. NOU 2011: 8 Bind B side 743.

Kapittel 1

Formål og virkeområde, definisjoner mv.

Innledning

Kapittel 1 inneholder de innledende bestemmelsene til finansforetaksloven, som formål, virkeområde og definisjoner.

Formålet med loven er å bidra til finansiell stabilitet, herunder at finansforetak virker på en hensiktsmessig og betryggende måte.

Loven gjelder for virksomhet som norske finansforetak driver eller skal drive i Norge, samt for norske finansforetaks virksomhet i utlandet, jf. ffl. § 1-2 første ledd. Loven gjelder også for utenlandske finansforetak som driver eller skal drive virksomhet gjennom filial her i riket, eller ved grensekryssende virksomhet i den utstrekning det følger av bestemmelsene i kapittel 5, jf. ffl. § 1-2 annet ledd.

I ffl. § 1-3 defineres hva som er finansforetak. Som finansforetak regnes foretak som driver virksomhet som bank, kredittforetak, finansieringsforetak, forsikringsforetak, pensjonsforetak og holdingforetak i finanskonsern. Som finansforetak regnes også foretak som er gitt tillatelse til å drive virksomhet som betalingsforetak eller e-pengeforetak, når ikke annet følger av bestemmelse gitt i eller i medhold av denne loven.

I ffl. § 1-6 er det fastsatt at Norges Bank, Statens pensjonskasse og nærmere bestemte foretak eiet av staten er unntatt fra loven. Videre er det fastsatt at departementet i tvilstilfeller avgjør om et foretak eller den virksomhet som drives av et foretak, krever tillatelse etter loven. Loven § 1-6 har også en bestemmelse om at departementet i særlige tilfeller kan unnta finansforetak og grupper av finansforetak, samt enkelte typer av virksomhet som drives av finansforetak, fra en eller flere bestemmelser i loven og kan sette vilkår for slikt unntak.

Loven § 1-7 bestemmer at departementet kan gi forskrift om gjennomføring, utfylling og avgrensning av loven, og om nærmere krav til finansforetak ut fra hensynet til å fremme finansiell stabilitet. Enkelte sentrale forskrifter er gitt med hjemmel i denne bestemmelsen. Det vises til kommentaren til ffl. § 1-7.

En vesentlig del av regelverket på finansmarkedsområdet er fastsatt i forskrift. Dette skyldes dels at finansmarkedsreguleringen er detaljert og teknisk, og dels at regelverket endres ofte. Store deler av finansmarkedsreguleringen gjennomfører EU/EØS-regelverk, som stiller detaljerte og gjerne tekniske krav til utformingen av norsk regelverk.

I tråd med dette regulerer finansforetaksloven i hovedsak de overordnede regler og prinsipper på finansmarkedsområdet, mens det er gitt forskriftshjemler for gjennomføring av detaljerte og tekniske regler. I tillegg gjelder en rekke forordninger som norsk forskrift. Dette gjelder blant annet CRR (forordning (EU) nr. 575/2013) og Solvens II-forordningen (delegert kommisjonsforordning (EU) 2015/35).

§ 1-1. Formål

Formålet med loven er å bidra til finansiell stabilitet, herunder at finansforetak virker på en hensiktsmessig og betryggende måte. Med finansiell stabilitet menes at det finansielle systemet er robust nok til å motta og utbetale innskudd og andre tilbakebetalingspliktige midler fra allmennheten, formidle finansiering, utføre betalinger og omfordele risiko på en tilfredsstillende måte.

Forarbeider: NOU 2011: 8 Bind B punkt 9.2, Prop. 96 L (2012–2013) punkt 4.5, Prop. 125 L (2013–2014) punkt 4.2 og side 156.

Generelt

Et grunnleggende formål med lovgivningen om finansforetak er å legge til rette for finansiell stabilitet. Det vises til omtale av formålsbestemmelsen i Prop. 96 L (2012–2013) side 22 flg.:

«Finansielle markeder spiller en svært viktig rolle i moderne økonomier. En velfungerende og solid finansnæring er avgjørende for stabiliteten og vekstevnen i norsk økonomi. Betalingssystemene må fungere, sparepengene må være trygge i banken, og lån må være tilgjengelig for de som trenger det og har økonomisk betjeningsevne. Historien har vist at økonomiske tilbakeslag kan ha rot i problemer i finansielle markeder. Slike tilbakeslag gir ofte dype og langvarige utslag. Å forebygge og unngå finanskriser har derfor stor betydning for arbeidsledigheten og realøkonomien for øvrig, samt for å motvirke tap for bedrifter og kunder. [...] Departementet følger også opp forslag fra makroarbeidsgruppen og foreslår en hjemmel for departementet til å fastsette nærmere krav til finansinstitusjoner ut fra hensynet til å fremme finansiell stabilitet. En presisering av formålet med loven som foreslått av makroarbeidsgruppen foreslås også, jf. at formålet med regulering av finansinstitusjoner er å bidra til finansiell stabilitet.»

Paragrafen viderefører formålsbestemmelsen som ble tatt inn i finansieringsvirksomhetsloven ved endringslov 14. juni 2013 nr. 34. Det er kun gjort noen redaksjonelle endringer i bestemmelsen, blant annet ved at «banker og andre finansinstitusjoner» er erstattet med «finansforetak», jf. definisjonen i fl. § 1-3.

Lovens formålsangivelse

Paragrafen angir at formålet med loven er å bidra til finansiell stabilitet, herunder at finansforetak virker på en hensiktsmessig og betryggende måte. Med finansiell stabilitet menes at det finansielle systemet er robust nok til å motta og utbetale innskudd og andre tilbakebetalingspliktige midler fra allmennheten, formidle finansiering, utføre betalinger og omfordele risiko på en tilfredsstillende måte, jf. første ledd annet punktum.

Reglene i loven skal legge til rette for at formålet med loven blir oppnådd. I tråd med dette er det blant annet krav om at finansforetakene skal være solide og at de skal organiseres og drives på en forsvarlig måte. Videre har lovens formål kommet til uttrykk i blant annet reglene om taushetsplikt, som har til formål å hindre at uvedkommende får innsyn i taushetsbelagte opplysninger, og i habilitetsreglene, som har til formål å sikre uavhengighet og integritet hos finansforetakenes tillitsvalgte og ansatte. Disse reglene er viktige for tilliten til finansforetakene, og for at foretakene fatter beslutninger på riktig grunnlag. Et annet eksempel er reglene om forholdet til kundene, som skal sikre en god kundebehandling.

Det er også annen regulering i lovverket som skal bidra til finansiell stabilitet, som reguleringen av betalingssystemene. Formålet med bestemmelsene i betalingssystemloven er å bidra til at interbanksystemer organiseres slik at hensynet til finansiell stabilitet blir ivaretatt.

At finansforetakene skal virke på en hensiktsmessig og betryggende måte, følger også av finanstilsynsloven § 3 første ledd, der det heter at Finanstilsynet «skal se til at de foretak det har tilsyn med, virker på hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov samt med den hensikt som ligger til grunn for foretakenes opprettelse, dens formål og vedtekter».

Ffl. § 3-2 om tillatelse mv. fastsetter for øvrig i første ledd at det kan «settes vilkår for tillatelsen, godkjenningen eller samtykket, herunder at virksomheten drives på en bestemt måte eller innenfor visse rammer, eller andre vilkår i samsvar med de formål som lovgivningen om finansforetak skal ivareta». I tråd med denne bestemmelsen kan det blant annet settes vilkår som fremmer finansiell stabilitet, herunder at finansforetak virker på en hensiktsmessig og betryggende måte. Dette kan for eksempel være vilkår om at foretakets kapital- og soliditetsforhold er betryggende, herunder at startkapitalen står i rimelig forhold til den planlagte virksomhet. Startkapitalen til et nystiftet foretak skal med god margin være tilstrekkelig til å dekke etableringskostnader og administrasjonskostninger i perioden frem til inntektsstrømmene er tilstrekkelig til å finansiere driften, samt at det skal være betryggende marginer til minstekravene. Det vises for øvrig til kommentarene til ffl. § 3-2.

Bestemmelsen her må ses i sammenheng med ffl. § 1-7, som gir hjemmel til å fastsette forskrifter ut fra hensynet til finansiell stabilitet. Det vises til kommentarene til ffl. § 1-7.

§ 1-2. Virkeområde

(1) Loven gjelder virksomhet som drives eller skal drives i Norge, samt norske finansforetaks virksomhet i utlandet.

(2) Loven gjelder for utenlandske finansforetak som driver eller skal drive virksomhet gjennom filial her i riket, eller ved grensekryssende virksomhet i den utstrekning det følger av bestemmelsene i kapittel 5.

(3) Kongen avgjør i hvilken utstrekning loven skal gjøres gjeldende for Norges økonomiske sone og for Svalbard, Jan Mayen og bilandene.

Forarbeider: NOU 2011: 8 Bind B punkt 9.2, Prop. 125 L (2013–2014) punkt 4.2 og side 156.

Generelt

Paragrafen første ledd var ny ved finansforetakslovens ikrafttredelse og er utformet noe annerledes enn bestemmelsen om virkeområde i tidligere finansieringsvirksomhetslov (1988). Finansieringsvirksomhetsloven gjaldt «finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner når annet ikke følger av bestemmelse i eller i medhold av loven», jf. lovens § 1-1 annet ledd. Begrepet finansieringsvirksomhet var nærmere definert i lovens § 1-2, og hvilke finansinstitusjoner som ble regulert av loven var angitt i § 1-3. Betalingsforetak og e-pengeforetak var ikke omfattet av definisjonen av finansinstitusjon, men var omfattet av deler av loven.

Forretningsbankloven (1961) gjaldt for banker, det vil si «foretak som skaffer seg midler til sin virksomhet ved å ta mot innskudd fra en ubestemt krets av innskytere», jf. forretningsbankloven § 1. Forretningsbankloven gjaldt ikke for Norges Bank, sparebanker eller foretak som er opprettet i medhold av særskilt lov. Sparebankloven (1961) omfattet sparebanker, det vil si «foretak som har til formål å fremme sparing ved å ta imot innskudd fra en ubestemt krets av innskytere og å forvalte de midler foretaket rår over, uten at stifterne eller andre har rett til utbytte av virksomheten utover eventuell forrentning av grunnfondsbevis», jf. sparebankloven § 1 første ledd. I tidligere forsikringsvirksomhetslov (1988) § 1-1 er virkeområdet angitt til «forsikringselskaper, pensjonsforetak og virksomhet som drives av slike foretak».

Paragrafens første ledd samler angivelsen av virkeområde fra de tidligere sektorlovene.

Paragrafens annet og tredje ledd viderefører tidligere lovgivning.

Første ledd – loven gjelder for virksomhet i Norge og norske foretaks virksomhet i utlandet

Etter første ledd gjelder loven virksomhet som drives eller skal drives i Norge, samt norske finansforetaks virksomhet i utlandet.

Ettersom loven får anvendelse på enhver virksomhet i Norge som er omfattet av loven, gjelder loven i utgangspunktet både for norske foretak som driver virksomhet som finansforetak, jf. ffl. § 1-3, finanskonsern og deres virksomhet, jf. ffl. § 1-4, samt for foretak hjemmehørende i utlandet som har etablert filial i Norge eller driver grensekryssende virksomhet her. For utenlandske foretak gjelder loven i den utstrekning det følger av bestemmelsene i kapittel 5.

Det følger av bestemmelsen at den geografiske avgrensningen til Norge ikke gjelder for norske finansforetak, slik at loven i utgangspunktet også regulerer norske finansforetaks virksomhet i utlandet. Der et norsk finansforetak har etablert filial i utlandet eller driver grensekryssende virksomhet, vil virksomheten i utlandet være fullt ut underlagt norsk offentligrettslig regulering. Det samme gjelder soliditetsregelverket og reglene om virksomhetsstyring. Tilsvarende vil finansforetak fra andre stater i EØS-området som driver virksomhet via filial her i riket eller grensekryssende virksomhet, det vil si uten særskilt norsk tillatelse, som hovedregel være underlagt regler om soliditet og virksomhetsstyring i hjemstaten. Finansforetak fra andre stater i EØS-området vil som hovedregel være underlagt regler som skal ivareta forbrukerne i det landet filialen er etablert, eller der den grensekryssende virksomheten utøves. Dette er basert på reglene om allmenne hensyn («general good»). Det er gitt regler om norske finansforetaks virksomhet i utlandet i kapittel 4, og om utenlandske foretaks virksomhet her i riket i kapittel 5. Det vises til kommentarene til disse kapitlene, der blant annet reglene om allmenne hensyn er omtalt.

De fleste bestemmelsene i loven gjelder bare for finansforetak og finanskonsern, mens enkelte bestemmelser også gjelder for andre typer foretak, som verdipapirforetak, forvaltningsselskap for verdipapirfond og eiendomsmeglerforetak. Der slike foretak inngår i et finanskonsern, vil enkelte av bestemmelsene om finanskonsern i kapittel 17 og 18 få anvendelse. Etter ffl. § 17-1 kan et finanskonsern bare etableres etter tillatelse gitt av departementet, og tilsvarende gjelder dersom et finanskonsern utvides ved at det etableres konsernforhold til et annet finansforetak eller til verdipapirforetak, forsikringsmeglerforetak, eiendomsmeglerforetak eller forvaltningsselskap for verdipapirfond. Et annet eksempel er ffl. § 17-11 om samarbeidsavtale mellom finansforetak som gjelder for verdipapirforetak, forvaltningsselskap for verdipapirfond, forsikringsmeglerforetak, finansmeglerforetak og

eiendomsmeglerforetak. For øvrig gjelder kapittel 20 om soliditets- og solvenssvikt for visse typer verdipapirforetak. Virkeområdet i loven er derfor ikke helt avgrenset til finansforetak og finanskonsern.

For øvrig gjelder noen av bestemmelsene i loven for ansatte og tillitsvalgte i finansforetak. Dette gjelder for eksempel bestemmelsene i kapittel 9.

Enkelte av bestemmelsene i loven retter seg mot andre foretak eller personer. For eksempel gjelder lovens forbud mot å drive virksomhet som omfattes av loven, jf. ffl. §§ 2-1 til 2-6, for enhver. Et annet eksempel er ffl. §§ 2-19 og 2-20 om enerett til å bruke «bank» og «forsikring» i foretaksnavn, som i praksis innebærer et forbud for andre mot å utøve slik virksomhet og mot å bruke slike begrep i foretaksnavn.

Annet ledd – loven gjelder for utenlandske finansforetaks virksomhet i Norge

Etter annet ledd gjelder loven for utenlandske finansforetak som driver eller skal drive virksomhet gjennom filial her i riket, eller ved grensekryssende virksomhet i den utstrekning det følger av bestemmelsene i kapittel 5.

Kapittel 5 inneholder bestemmelser om utenlandske finansforetaks adgang til å drive virksomhet her i riket. Finansforetak etablert i annen EØS-stat kan drive virksomhet her i riket enten ved å etablere eller erverve datterforetak, ved å etablere filial eller gjennom å drive grensekryssende virksomhet. Som filial regnes et forretningssted som etableres av finansforetak, og som kan utføre forretninger for foretaket, jf. ffl. § 1-5. At et finansforetak driver grensekryssende virksomhet i Norge, innebærer at foretaket tilbyr finansielle tjenester i Norge direkte fra det utenlandske forretningsstedet uten å være etablert her.

Finansforetak etablert i tredjeland (utenfor EØS-området) kan drive virksomhet her i riket ved å etablere eller erverve datterforetak eller ved å etablere filial. Slik etablering eller erverv krever særskilt tillatelse, jf. ffl. §§ 5-1 og 5-6. Tillatelse til å drive virksomhet i Norge forutsetter at finansforetaket har tillatelse til å drive tilsvarende virksomhet i hjemstaten og er underlagt betryggende tilsyn der. Tillatelse til å drive virksomhet forutsetter også at det er etablert avtale om tilsynssamarbeid mellom Finanstillsynet og tilsynsmyndigheten i hjemlandet.

Bestemmelsene i kapittel 5 gjennomfører regler om gjensidig anerkjennelse, som innebærer at finansforetak som har konsesjon i en EØS-stat, kan drive konsesjonspliktig virksomhet i en annen EØS-stat i henhold til konsesjonen som er gitt av konsesjonsmyndigheten i foretakets hjemstat (omtalt som «single licence-principle»). Medlemsstatene er gjensidig forpliktet til å anerkjenne finansforetakets hjemstatskonsesjon som grunnlag for å etablere filial eller drive grensekryssende virksomhet i annen EØS-stat. Hovedformålet med reglene om gjensidig anerkjennelse er å legge til rette for et indre europeisk marked for finansielle tjenester.

Det vises til kommentarene til kapittel 5 for en nærmere redegjørelse for utenlandske foretaks virksomhet her i riket. I kapittel 5 er det blant annet fastsatt hvilke bestemmelser i loven som skal gjelde tilsvarende for utenlandske foretak.

Tredje ledd – forskriftshjemmel

Kongen avgjør i hvilken utstrekning loven skal gjøres gjeldende for Norges økonomiske sone og for Svalbard, Jan Mayen og bilandene, jf. tredje ledd. Det vil si at Kongen i forskrift kan bestemme om hele eller deler av loven skal gjøres gjeldende for disse områdene, jf. Prop. 125 L (2013–2014) side 24. Det er ikke fastsatt slik forskrift.

Hva som utgjør den økonomiske sone, er nærmere definert i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone, og hva som utgjør bilandene, er nærmere definert i lov 27. februar 1930 nr. 3 om Bouvet-øya, Peter I's øy og Dronning Maud Land m.m.

Etter lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 2 gjelder ikke annen norsk lovgivning enn lovgivning innen privatrett og strafferett, samt lovgivning om rettspleie på Svalbard, uten at dette fastsettes særskilt.

§ 1-3. Finansforetak

(1) Som finansforetak regnes foretak som driver virksomhet som:

- a) bank,
- b) kredittforetak,
- c) finansieringsforetak,
- d) forsikringsforetak,
- e) pensjonsforetak,
- f) holdingforetak i finanskonsern.

(2) Som finansforetak regnes også foretak som er gitt tillatelse til å drive virksomhet som betalingsforetak eller e-pengeforetak, når ikke annet følger av bestemmelse gitt i eller i medhold av denne loven.

Forarbeider: NOU 2011: 8 Bind B punkt 9.2, Prop. 125 L (2013–2014) side 156.

Generelt

Paragrafen definerer begrepet finansforetak. Formålet med bestemmelsen er å angi hvilke typer av foretak som skal regnes som finansforetak i lovens forstand, og som dermed er omfattet av lovens virkeområde, jf. NOU 2011: 8 Bind B side 628.

Paragrafen viderefører i hovedsak tidligere finansieringsvirksomhetslov (1988) §§ 1-3, 1-4 og 2a-2 bokstav d. Begrepet finansinstitusjon, jf. lovens § 1-3, var en fellesbetegnelse for institusjoner som drev en form for virksomhet som i lovens § 1-2 ble regnet som finansieringsvirksomhet. I lovens § 1-4, jf. § 1-5, var finansinstitusjonene inndelt i ulike grupper. Det ble skilt mellom sparebanker, forretningsbanker, finansieringsforetak, herunder kredittforetak, samt ulike forsikrings- og pensjonsforetak som var omfattet av forsikringslovgivningen. Disse typer av foretak har generelt sett det til felles at foretakene bare har adgang til å drive virksomhet i henhold til konsesjon gitt etter den lovgivning som gjelder for foretaket. I samsvar med dette var det i § 1-4 også satt forbud mot at finansieringsvirksomhet kunne drives av andre typer foretak enn de som var omfattet av oppregningen i bestemmelsen. Også foretak som er omfattet av forsikringslovgivningen, ble regnet som finansinstitusjon, selv om forsikringsforetak ikke var angitt i § 1-3. I Finanstilsynets sak 10/1534 ble det reist spørsmål om forsikringsforetak som ikke drev finansieringsvirksomhet, var å anse som finansinstitusjon, og derved var omfattet av finansieringsvirksomhetsloven. Fra Finanstilsynets brev 17. mars 2010 siteres:

«Finanstilsynet ser at det ut fra ordlyden i finansieringsvirksomhetsloven i § 1-3 kan reises spørsmål ved om forsikringsselskaper som ikke driver finansieringsvirksomhet, jf. lovens § 1-2, er å anse som finansinstitusjoner. Finansieringsvirksomhetsloven § 1-3 har imidlertid blitt tolket slik

Finansforetaksloven ble vedtatt 10. april 2015 og trådte i kraft 1. januar 2016. Loven inneholder det offentligrettslige rammeverket for reguleringen av finansforetak, finanskonsern og samarbeidende grupper og er en samordning og modernisering av den tidligere institusjonsspesifikke lovgivningen på finansmarkedsområdet. Loven har blant annet regler om konsesjon, foretaksrettslige regler, virksomhetsregler, kapital- og soliditetskrav, regler om sikringsordninger for bank og forsikring samt om krisehåndtering og offentlig administrasjon av finansforetak.

Loven gjennomfører en rekke EØS-relevante direktiver på finansmarkedsområdet, og det er gitt utfyllende bestemmelser til loven i forskrifter og EU-forordninger som er gjort gjeldende direkte som norsk forskrift. Hver enkelt bestemmelse i loven er kommentert, og bestemmelser i forskrifter og forordninger er også i stor utstrekning omtalt der det er relevant. Kommentaren til alle kapitlene og mange av paragrafene inneholder også en generell innledning som setter lovbestemmelsene inn i en bredere rettslig sammenheng.

Boken er skrevet med tanke på jurister, advokater og andre som arbeider i eller med finansforetak og med finansregulatoriske spørsmål. Den vil også kunne være nyttig for domstoler og offentlig forvaltning.

Hilde L. Høksnes har jobbet med det finansregulatoriske regelverket i over 15 år. Hun er senioradvokat i Advokatfirmaet Selmer AS, og har tidligere jobbet i Finanstilsynet, SpareBank 1 Nord-Norge, Advokatfirmaet Thommessen AS og som dommerfullmektig i Drammen tingrett. Hilde er cand. jur. fra Universitetet i Oslo.

Kristin Schjønby Kværnø har jobbet med det finansregulatoriske regelverket i over 20 år. Hun er ansatt i Finanstilsynet. Kristin har tidligere jobbet som juridisk fagsjef i Finans Norge og i Banklovkomisjonens sekretariat. Kristin er cand.jur. fra Universitetet i Oslo.

Åsfrid Vågslid Haga har jobbet med det finansregulatoriske regelverket i over 20 år. Hun er ansatt i Finanstilsynet. Åsfrid har tidligere jobbet som senioradvokat i Advokatfirmaet Wiersholm AS, som dommerfullmektig i Oslo tingrett, i Finansnæringens Hovedkontor (Finans Norge) og som vitenskapelig assistent ved Institutt for privatrett ved Universitetet i Oslo. Åsfrid er cand.jur. fra Universitetet i Oslo.

🔗 Denne utgivelsen finnes også på www.juridika.no

 Universitetsforlaget

ISBN 978-82-15-03574-1

